

DE HUISZWALUW (*Delichon urbica*) IN DE KEMPEN IN 1998.

WILLEM VEENHUIZEN

Al voor het vijftiende achtereenvolgende jaar zijn wederom veel plaatsen in de Kempen op de Huiszwaluw geïnventariseerd. We krijgen zo mooie tijdreeksen van het populatieverloop van deze soort.

En we houden vol. Het team zwaluwtellers bestond dit jaar de volgende personen: Wil Beeren (WBe), Martin van den Broek (MBr), Wim Deebe (WDe), Piet van de Eijnde (PvdE), Piet van Happen (PHa), Ton Hermans (THe), Guus Nas (GNa), Willem Veenhuizen (WVe), Gerrit Vink (GVi), Jan Wouters (JWo) en Piet Wuyts (PWu). Allen veel dank en gaarne tot het volgende seizoen.

BESPREKING VAN DE TELRESULTATEN PER PLAATS.

In Tabel 1 zijn de getelde aantallen in de diverse plaatsen vanaf 1984 tot en met 1998 weergegeven. We zullen de tabel plaats voor plaats doornemen.

Acht: De populatie blijft stabiel. Een huis aan de Waalstraat is rijk gezegend met 12 nesten. Het was hier tijdens de controle op 7 augustus een drukte van belang!

Bergeijk: Populatie behoorlijk afgenomen (van 4 naar 1 paar).

Breugel: Hoe lang zal de Huiszwaluw zich hier nog kunnen handhaven? Dit jaar in ieder geval weer hetzelfde paar!?

Budel: Weer een lichte afname, of zijn ze naar Budel-Dorplein verhuisd.?

Eindhoven: De Rode-Kruislaan blijft het goed doen met 12 nesten; hierin 12 eerste broedsels en 7 paar met tweede broedsel. De Heesterakker blijft ook nog steeds stabiel, doch nabij Welschapsedijk is de populatie weer toegenomen tot 3 paar.

Geldrop: Lichte afname. De 'kolonie' aan de kerk in Zesgehuchten bestond nu nog maar uit 3 broedparen, vorig jaar nog 4.

Heeze: Vergeleken met voorgaande jaren weer een enorme toename, bijna een verdubbeling. In de loop der jaren treden er behoorlijke fluctuaties op

Leende: Populatie afgenomen.

Leenderstrijp: Sterke toename van 21 nesten! Deels in het buitengebied: Paaldijk erbij, behalve Paaldijk nr.3.

Luyksgestel: Stabiel gebleven

Reusel: De populatie kwijnend stabiel.

Tabel 1: AANTAL GETELDE HUISZWALUWNESTEN PER PLAATS VAN 1984 TOT EN MET 1998. Voor de afkortingen van de tellers zie in de tekst.

<i>Plaats</i>	'84	'85	'86	'87	<i>J</i> '88	<i>A</i> '89	<i>A</i> '90	<i>R</i> '91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	1998	Teller(s)	Trend
Aalst	0	--*)	--	--	--	--	--	1	--	--	--	--	--	--	--		
Acht	--	±6	8	11	11	16	9	12	10	--	17	19	26	26	27	WVe	0
Bergeijk	--	8	6	--	6	7	6	3	7	8	8	7	4	4	1	WVe	-
Bladel	--	39	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		
Breugel	24	20	9	9	12	13	12	5	9	3	2	2	1	1	1	GNa	0
Budel	--	--	--	--	31	31	22	20	14	6	5	2	16	11	7	WBe	-
Budel Dorplein	--	--	--	--	30	25	25	26	26	23	12	10	--	--	13	WBe	0
Budel Schoot	--	--	--	--	10	7	12	3	6	2	2	1	--	--	--		
Casteren	27	--	--	--	±6	12	--	--	--	14	--	--	--	--	--		
Duizel	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--		
Eindhoven	97	82	53	42	29	31	25	29	30	23	18	17	24	20	21	GNa, WVe, GVi	0
Geldrop	77	32	36	40	44	49	56	39	32	16	19	24	17	20	16	PHa	-
Hapert	33	13	14	13	21	17	17	11	10	--	12	6	--	--	--		
Heeze	±1	8	15	18	21	13	10	4	8	4	14	16	13	8	14	THe	++
Hoogeloon	37	33	--	--	--	--	--	--	--	7	--	--	--	--	--		
Knegsel	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	4	2	--	--	--		
Leende	34	23	--	5	4	3	11	6	6	8	9	6	5	6	2	THe	-
Leenderstrijp	--	--	--	--	--	--	--	--	--	45	35	32	33	32	53	WBe	++
Luyksgestel	37	21	19	--	24	22	25	22	19	23	18	18	8	9	10	WVe	0
Maarheeze	--	--	--	--	(2)	45	51	42	36	33	31	--	--	33	--		
Nuenen	73	43	38	21	19	--	--	16	12	18	18	12	--	--	--		
Oerle	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--		
Reusel	68	46	--	--	44	49	49	28	27	15	16	17	11	3	3	JWo	0
Riethoven	--	8	2	--	3	0	--	0	--	--	--	--	--	--	--		
Schadewijk	--	--	0	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		
Soerendonk	--	--	--	--	34	39	27	26	27	19	19	--	--	11	--		
Son	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	0	0	0	--	--		
Steensel	21	26	26	27	32	30	30	27	19	19	6	3	9	8	5	MBr	-
Sterksel	--	--	--	--	--	--	--	--	--	40	48	--	--	--	19	THe	--
Veldhoven (dorp)	40	21	29	--	21	34	40	33	38	18	21	25	17	25	32	WDe	++
Veldhoven Look (Boerenbond)	--	--	--	--	1	--	--	--	2	6	9	11	13	6	6	WDe	0
Waalre	40	--	29	--	--	--	33	30	--	25	--	--	--	--	--		
Weebosch	23	19	14	--	3	4	7	6	8	9	7	2	2	1	1	WVe	0
Westerhoven	12	10	18	--	22	25	26	22	20	20	17	9	12	8	12	PWu	+
Wintelre	--	--	--	--	0	--	--	--	--	--	8	10	--	--	--		
Zandoerle	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0	--	--	--	--		
TOTAAL	679	496	359	173	430	472	499	411	366	404	375	251	211	232	243		
*)niet geteld																	

Steensel: Populatie stabiel gebleven.

Sterksel: Na vier jaar weer eens geteld door Ton Hermans. Een enorme afname van wel 65%!

Veldhoven-dorp: De populatie is verder toegenomen met 7 paar! Evenals vorig jaar 16 nesten aan de Turfweg. De toename is ontstaan dankzij de 8 paar in de Runstraat. Betere milieu omstandigheden aldaar?

Veldhoven Look: Populatie is nu stabiel gebleven.

Weebosch: Nog maar een broedpaar, of dit jaar verdwenen. Het was moeilijk te zien of dit nest was bewoond.

Westerhoven: Populatie weer toegenomen. In de Aarperstraat daklijsten geschilderd, toch nog vestiging van 2 broedparen.

NESTPLAATSEN IN HET BUITENGEBIED

In tabel 2 zijn de tellingen bijeengebracht van enkele kolonies in het buitengebied, dus buiten de bebouwde kommen.

Aanshotse Beemden Eindhoven: Een schrikbarende toename! Aan de rand van de nu naderende nieuwe stadswijk, een zeer goede locatie. Deze toename zal in verband staan met de vele bouwactiviteiten waardoor veel modder en ruige lemige bodems ontstaan.

Fabriek KZM Budelco: Blijft stabiel.

Leenderstrip Paaldijk 3: Sterke afname. Vestigen zich waarschijnlijk meer in de omgeving (Paaldijk 5, 6 en 7).

Tabel 2: KOLONIES AAN BOERDERIJEN/HUIZEN IN HET BUITENGEBIED

Plaats	'84	'85	'86	'87	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	1998	Teller
Eindhoven boerderij "De Keizer"	15	--	--	--	4	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Nuenen boerderij Collse Hoefstr.	--	7	9	--	2	--	0	0	--	--	--	--	--	--	--	
Broekhovenseweg bij Gr. Vlasroot	--	11	8	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Fabrieken KZM Budelco, Dorplein	--	--	--	--	19	26	28	19	25	28	19	12	19	19	20	WBe
Achelse Kluis	58	39	±53	±63	±75	±83	±81	±56	±46	±56	±43	--	17	--	--	
Aanshotse Beemden Eindhoven	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2	4	3	--	5	22	GVi
Riethoven Veldhovensedijk	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	8	--	--	--	--	
Leenderstrip boerderij Paaldijk 3	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	28	29	11	10	5	WBe
De Ruijter van Steveninck kazerne	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	±7	--	±6	
Leende, Valkenswaardseweg	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	8	ThE
Sterksel, Ronde Bleek	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	8	ThE

DISCUSSIE

Eindelijk is de Huiszwaluwenstand weer eens een keer vooruitgegaan. Als we de plaatsen (bebouwde kommen en buitengebied) die in 1997 en in 1998 geteld zijn, met elkaar vergelijken, komen we tot een groei van 222 naar 258 nesten, een stijging van 16%! Deze toename komt vooral op conto van Leenderstrip en Aanshotse Beemden. Als we die buiten beschouwing laten is de populatie vrijwel constant gebleven. Dus 1988 was geen slecht jaar voor de Huiszwaluwen.

We zullen de moed er maar in houden. Als het zo blijft gaan, kunnen we nog lang tellen en plezier beleven aan de broedende Huiszwaluwen. Met dank aan alle tellers, en tot het volgende zwaluwseizoen.

